

Samenvatting

Naar aanleiding van een 3 november 2015 in strekking door het college overgenomen motie uitvoering regelingen armoedebeleid en het actiepunt in het op 15 december 2015 vastgestelde actieplan armoede 2016-2018, is een plan opgesteld om te komen tot een eenvoudiger en eenduidiger systeem van aanvragen van bijzondere bijstand en inkomensondersteunende maatregelen. Een van de acties om te komen tot een eenduidiger en eenvoudiger aanvraagstelsel heeft betrekking op de aanpassing van het beleid omtrent de toekenningstermijn voor aanvragen periodieke bijzondere bijstand. Vooruitlopend op nieuw in te voeren beleidsregels bijzondere bijstand wordt het college verzocht in te stemmen met een verlenging van de toekenningstermijn van bijzondere bijstand tot 5 jaar voor personen waarbij sprake is van gelijkblijvend inkomen en persoonlijke situatie.

Met deze maatregelen wil het college bereiken dat mensen makkelijker een aanvraag indienen en dat daarmee het percentage mensen dat wel recht heeft op bepaalde voorzieningen, maar deze niet aanvraagt, verlaagd wordt.

Beslispunten

1. Akkoord gaan met de uitwerking en inwerkingtreding van de oplossingsrichtingen om te komen tot een slimmere gegevensuitvraag, een eenduidig aanvraagproces en het tegengaan van non-gebruik op korte termijn.
2. Vooruitlopend op de voor 1 januari 2017 door het college vast te stellen beleidsregels bijzondere bijstand, akkoord gaan met een verlenging van de toekenningstermijn voor periodieke bijzondere bijstand tot 5 jaar, in situaties waarbij in zowel in de kosten als het inkomen en vermogen buiten jaarlijkse indexeringen geen veranderingen te verwachten zijn.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 21 juni 2016:

Portefeuillehouder gemachtigd tot afdoening.

Besluit portefeuillehouder d.d. 27 juni 2016:

Nota is aangepast.

1. Aanleiding

Op 3 november 2015 is de strekking van de motie uitvoering regelingen armoedebeleid door het college overgenomen. Aangegeven is dat de uitgangspunten van de motie zullen worden opgenomen in het actieplan armoede 2016-2018 dat 15 december 2015 door het college is vastgesteld. In dit actieplan is de volgende ambitie opgenomen welke tevens aansluit op de toegezegde motie:

We willen "het systeem" minder complex maken. Dat begint dan met terreinen waar we zelf invloed op hebben, waar we zelf uitvoeren. We willen de toegang tot onze dienstverlening in het sociaal domein verbeteren, zoals ook in de programmabegroting bij programma 5/6 staat. Dat betekent bijvoorbeeld dat we nagaan of, als mensen een specifieke aanvraag indienen, er automatisch gekeken wordt of iemand ook recht heeft op andere inkomensondersteunende instrumenten.

Dit voorstel richt zich op de mogelijkheden om te komen tot een slimmere gegevensuitvraag, een eenduidig aanvraagproces en tegengaan van non-gebruik op korte termijn (juli/december 2016).

2. Context

Bijzondere bijstand maakt onderdeel uit van de Participatiewet en de lokale minimaregelingen zijn gebaseerd op de Participatiewet. De Participatiewet geeft het college de mogelijkheid apart beleid op te stellen inzake draagkrachtbepaling en toekenningstermijnen. Denk hierbij bv. aan de hoogte van de inkomensgrens.

3. Gewenste situatie

A. Vereenvoudigen gegevensuitvraag:

Analyse van de huidige werkprocessen:

- Er is sprake van drie naast elkaar lopende werkprocessen aangaande de aanvragen bijzondere bijstand.
- Er is sprake van twee verschillende aanvraag formulieren, één voor de bekende¹ en één voor de onbekende klant².
- Het is mogelijk om zowel digitaal als fysiek een aanvraag in te dienen. De werkwijze/aanvraagprocedure van beide mogelijkheden zijn echter niet eenduidig. Bij een digitale aanvraag wordt het moment waarop de aanvraag digitaal binnenkomt gezien als

¹ Bekende klant: klant met een uitkering in het kader van de Participatiewet

² Onbekende klant: klant met een inkomen anders dan inkomen in het kader van de participatiewet

moment van aanvraag. Bij een fysieke aanvraag wordt de datum waarop de aanvraag is ondertekend gezien als moment van aanvraag.

- Voor onbekende klanten geldt dat bij een aanvraag langer dan zes maanden volgend op een eerdere aanvraag, opnieuw bewijsstukken met betrekking tot inkomen en vermogen dienen te worden ingeleverd.

Oplossingsrichtingen:

- Eén centraal punt waar aanvragen bijzondere bijstand en minimaregelingen binnenkomen en waar tevens ook de gegevens uitvraag wordt gedaan over inkomsten, vermogen en kostensoort.
- Ontwikkelen van één aanvraagformulier bijzondere bijstand voor iedereen, zowel bekende als onbekende klant. Dit aanvraagformulier wordt zowel bij digitale als fysieke aanvragen gebruikt.
- Opstellen van overzicht van alle kostensoorten waarin aanvraagproces en in te leveren bewijslast is opgenomen.
- Komen tot een minimale gegevensuitvraag en schrappen uitvraag van niet direct noodzakelijke bewijslast.
- Komen tot eenduidige werkwijze/aanvraagprocedures voor alle aanvragen bijzondere bijstand ongeacht de wijze van aanvraag.
- Aanpassing van termijn naar 3 jaar voor het opnieuw aanleveren van bewijslast (inkomen en vermogen) door onbekende klanten tussen twee aanvragen bijzondere bijstand:
 1. Voor klanten met een uitkering die buiten de jaarlijkse indexering niet zal wijzigen (zoals Wia, Wajong, IOAW enz.).
 2. Voor klanten van 65 jaar en ouder. (korte check in SUWI naar inkomen)
- Standaard herhaal aanvragen van onbekende klant zonder draagkracht, afhandelen bij teamadministratie.
 3. Toekenningen voor periodieke bijzondere bijstand verlengen tot 5 jaar, in situaties waarbij in zowel in de kosten als in het inkomen en vermogen buiten jaarlijkse indexeringen geen veranderingen te verwachten zijn. Denk hierbij aan kosten bewindvoering, kosten eigen bijdrage huishoudelijke hulp, dieetkosten enz.
Hierdoor hoeft niet jaarlijks opnieuw een aanvraag te worden ingediend en in behandeling te worden genomen.
Het is aan het college om het beleid inzake de toekenningstermijnen aan te passen. Deze oplossingsrichting kan alleen worden uitgewerkt wanneer het college akkoord gaat met het verlengen van de toekenningstermijn tot 5 jaar bij aanvragen periodieke bijzondere bijstand. Voorgesteld wordt om vooruitlopend op de nieuwe vast te stellen beleidsregels bijzondere bijstand (ingangsdatum 1 januari 2017), de toekenningstermijnen bij periodieke bijzondere

bijstand te verlengen.

Consequenties:

- Eén centraal punt voor inname aanvragen en gegevensuitvraag vergt extra uren inzet bij de centrale administratie, zijnde de meest logische plek voor het onderbrengen van deze centrale aanvraaginname en gegevensuitvraag. Daar staat tegenover dat bij de consultants minder uren worden besteed aan het uitvragen van gegevens en dat bij een aanpassing van de termijnen van toekenning, op termijn minder aanvragen zullen binnen komen.
- Vanwege de complexiteit van de werkzaamheden gericht op bewaking van termijnen en proces is specifieke extra kennis vereist. Er zal onderzocht worden of op termijn de werkzaamheden gedeeltelijk kunnen worden geautomatiseerd.

B Non gebruik tegengaan

Bij een aanvraag bijzondere bijstand (bekende en onbekende klant) worden niet automatisch de bedragen vanuit de bestaande minimaregelingen aan klant uitbetaald, terwijl wel blijkt dat de klant hier recht op heeft. Gevolg, klant moet voor iedere regeling een nieuwe aanvraag indienen waarvoor in veel gevallen ook weer aparte gegevens uitvraag wordt verricht.

In het actieplan Armoede 2016-2018 is opgenomen dat iedere burger op een zo eenvoudig mogelijke wijze gebruik moet kunnen maken van de regelingen waarvoor hij/zij in aanmerking komt. Dit betekent dat de gemeente klanten proactiever dient te benaderen wanneer het gaat om uitbetaling van gelden inzake gemeentelijke regelingen/tegemoetkomingen waarop op basis van inkomen en gemaakte kostensoort recht is gebleken.

Daar waar wettelijk mogelijk dient zoveel mogelijk ambtshalve (categoriaal) te worden uitgekeerd. Gezien de huidige wetgeving (participatiewet) is dit op dit moment alleen mogelijk voor de tegemoetkoming aanvullende ziektekostenpremie. (situaties waarvan bekend is dat wordt voldaan aan inkomensgrens en sprake is van deelname aan de gemeentelijke collectieve ziektekostenverzekering)

Oplossingsrichting: Screening gemeentelijke bestanden minimaregelingen:

De bestanden van zowel bekende klant als onbekende klant worden gescreend op gebruik van gemeentelijke minimaregelingen. Daar waar geen gebruik wordt gemaakt van gemeentelijke minimaregelingen wordt klant hierop schriftelijk geattendeerd en wordt tevens schriftelijke toestemming gevraagd tot het innemen en beoordelen van een aanvraag van de regelingen waarop

mogelijk recht bestaat. Waarbij ook de gegevens die nog nodig zijn voor beoordeling van recht op en uitbetaling van recht op en uitbetaling van de regeling(en) worden opgevraagd.

Effecten:

- Non-gebruik zal afnemen.
- Klanten worden pro-actief benaderd.
- Er is sprake van een grote mate van vertrouwen van de gemeente in haar burgers bij deze aanpak. Mocht echteruit een steekproef blijken dat misbruik is gemaakt van dit vertrouwen zal hierop strak worden gehandhaafd.

C Planning invulling/uitvoering oplossingsrichtingen

DATUM	Beoogd resultaat	Wie
15 juli 2016	Overzicht kostensoorten bijzondere bijstand	SZ
15 juli 2016	Verlenging termijn inleveren bewijslast bij tweede aanvraag bijzondere bijstand onbekende klant	SZ
1 september 2016	Ingangsdatum aangepaste toekenningstermijnen bijzondere bijstand bij specifieke doelgroep en kostensoorten. (college voorstel)	SZ
September 2016	Standaard herhaal aanvragen (onbekende klant zonder draagkracht), afhandeling bij team administratie.	SZ
15 juli 2016	Minimale bewijslast en schrappen inlevering bewijsstukken	SZ
September 2016	Centrale aanvraaginame en gegevensuitvraag	SZ
September/ oktober 2016	Bestandskoppeling bijzondere bijstand en minimaregeling i.v.m teruggaan non-gebruik + analyse bestanden	SZ
Oktober/ november 2016	Schriftelijke benadering klanten a.d.h.v. bestandsanalyse	SZ
1 januari 2017	Aanpassing beleidsregels bijzondere bijstand .	BO Sociaal
1 januari 2017	Aanpassing beleidsregels en/of verordeningen minimaregelingen (Harmonisatie Maastricht –Heuvelland	BO Sociaal
1 januari 2017	Één aanvraagformulier bijzondere bijstand en eenduidigheid werkwijze/aanvraagprocedure	SZ

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Op dit moment is geen extra personeel nodig, omdat de kosten en de baten van dit collegevoorstel tegen elkaar opwegen. Eén centraal punt voor inname aanvragen en gegevensuitvraag vergt extra uren inzet bij de centrale administratie, zijnde de meest logische plek voor het onderbrengen van deze centrale aanvraagname en gegevensuitvraag. Daar staat tegenover dat bij de consultants minder uren worden besteed aan het uitvragen van gegevens en dat bij een aanpassing van de termijnen van toekenning, op termijn minder aanvragen zullen binnen komen.

7. Informatiemanagement en automatisering

Vanwege de complexiteit van de werkzaamheden gericht op bewaking van termijnen en proces is specifieke extra kennis vereist. Er zal onderzocht worden of op termijn de werkzaamheden gedeeltelijk kunnen worden geautomatiseerd

8. Financiën

Er wordt ingeschat dat het gebruik van de gemeentelijke minimaregelingen door de pro-actieve benadering zal toenemen. Hoeveel deze toename bedraagt is onduidelijk. Een eventuele toename zal nauwlettend in de gaten worden gehouden en worden meegenomen in de vier maandelijkse rapportage.

Daarbij dient te worden vermeld dat het raadsbreed wordt gedragen dat regels worden vereenvoudigd zodat zoveel mogelijk mensen gebruik kunnen maken van de regelingen, het coalitieprogramma het armoedebeleid prioriteert en dat voor wat betreft armoedebeleid sprake is van een open einde regeling.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing

11. Voorstel

1. Akkoord gaan met de uitwerking en inwerkingtreding van de oplossingsrichtingen om te komen tot een slimmere gegevensuitvraag, een eenduidig aanvraagproces en het tegengaan van non-gebruik op korte termijn.
2. Vooruitlopend op de voor 1 januari 2017 door het college vast te stellen beleidsregels bijzondere bijstand, akkoord gaan met een verlenging van de toekenningstermijn voor periodieke bijzondere bijstand tot 5 jaar, in situaties waarbij in zowel in de kosten als het inkomen en vermogen buiten jaarlijkse indexeringen geen veranderingen te verwachten zijn.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Voor planning invulling/uitvoering oplossingsrichtingen zie punt 3 C van deze nota.

Motie raadsvergadering, 3 november 2015

Onderwerp: uitvoering regelingen armoedebeleid

Constateringen

1. De procedure bij de declaratieregeling en de bijzondere bijstand is tijdrovend en bureaucratisch. Gegevens, die bij de gemeente bekend zijn moeten meermaals verstrekt worden. Aanvragers moeten voor elke actie een nieuwe vragenlijst invullen.
2. Burgers, die voor genoemde regelingen in aanmerking komen zijn niet altijd voldoende op de hoogte van de regelingen en de wijze waarop deze moeten worden aangevraagd.

Overwegingen

1. Informatie kan verbeteren door alle mensen die voor de regelingen in aanmerking komen, gericht en jaarlijks hierover te informeren.
2. De administratieve procedures kunnen vereenvoudigd worden, hetgeen zowel voor de burger als voor de ambtelijke uitvoering voordelen oplevert.

Vraagt het college

Om bij de declaratieregeling en de bijzondere bijstand, de communicatie daarover te verbeteren en de administratieve afhandeling te vereenvoudigen.

En gaat over tot de orde van de dag

Ed Sabel, Senioren Partij Maastricht

John Gunther, SP

Gert Jan Krabbendam, Groen Links

Bert Jongen, D66

Michel Severijns, VVD

Tiny Meese, PVM

Kitty Nuyts, LPM

Gemeente Maastricht

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Vereenvoudiging gegevensuitvraag en
terugdringen non-gebruik minimaregelingen
BEHANDELD DOOR
LHF (Lenny) Paes

E-MAILADRES
lenny.paes@maastricht.nl

DATUM
29 juni 2016
VERZONDEN 30 JUNI 2016

TELEFOONNUMMER
043 350 7107

FAXNUMMER
043 - 350 4141

BIJLAGEN

--

ONZE REFERENTIE
2016-22185

UW REFERENTIE

--

Geachte raadsleden,

Naar aanleiding van een 3 november 2015 in strekking door het college overgenomen motie uitvoering regelingen armoedebeleid en het actiepunt in het op 15 december 2015 vastgestelde actieplan armoede 2016-2018, is een plan opgesteld om te komen tot een eenvoudiger en eenduidiger systeem van aanvragen van bijzondere bijstand en inkomensondersteunende maatregelen. Een van de acties om te komen tot een eenduidiger en eenvoudiger aanvraagstelsel heeft betrekking op de aanpassing van het beleid omtrent de toekenningstermijn voor aanvragen periodieke bijzondere bijstand. Vooruitlopend op nieuw in te voeren beleidsregels bijzondere bijstand wordt het college verzocht in te stemmen met een verlenging van de toekenningstermijn van bijzondere bijstand tot 5 jaar voor personen waarbij sprake is van gelijkblijvend inkomen en persoonlijke situatie.

Met deze maatregelen wil het college bereiken dat mensen makkelijker een aanvraag indienen en dat daarmee het percentage mensen dat wel recht heeft op bepaalde voorzieningen, maar deze niet aanvraagt, verlaagd wordt.

In de komende periode zullen de volgende acties bij sociale zaken in gang worden gezet:

- Eén centraal punt waar aanvragen bijzondere bijstand en minimaregelingen binnenkomen en waar tevens ook de gegevens uitvraag wordt gedaan over inkomsten, vermogen en kostensoort.
- Ontwikkelen van één aanvraagformulier bijzondere bijstand voor iedereen, zowel bekende als onbekende klant. Dit aanvraagformulier wordt zowel bij digitale als fysieke aanvragen gebruikt.
- Opstellen van overzicht van alle kostensoorten waarin aanvraagproces en in te leveren bewijslast is opgenomen.
- Komen tot een minimale gegevensuitvraag en schrappen uitvraag van niet direct noodzakelijke bewijslast.
- Komen tot eenduidige werkwijze/aanvraagprocedures voor alle aanvragen bijzondere bijstand ongeacht de wijze van aanvraag.
- Aanpassing van termijn van een half jaar naar 3 jaar voor het opnieuw aanleveren van bewijslast (inkomen en vermogen) door onbekende klanten tussen twee aanvragen

bijzondere bijstand:

1. Voor klanten met een uitkering die buiten de jaarlijkse indexering niet zal wijzigen (zoals Wia, Wajong, IOAW enz.).

2. Voor klanten van 65 jaar en ouder. (korte check in SUWI naar inkomen)

- Standaard herhaal aanvragen van onbekende klant (klanten met een inkomen anders dan inkomen in het kader van de participatiewet) zonder draagkracht, afhandelen bij teamadministratie.
- Toekenningen voor periodieke bijzondere bijstand verlengen tot 5 jaar, in situaties waarbij in zowel in de kosten als in het inkomen en vermogen buiten jaarlijkse indexeringen geen veranderingen te verwachten zijn. Denk hierbij aan kosten bewindvoering, kosten eigen bijdrage huishoudelijke hulp, dieetkosten enz.
Hierdoor hoeft niet jaarlijks opnieuw een aanvraag te worden ingediend en in behandeling te worden genomen.
- De bestanden van zowel bekende klant (klant met een uitkering in het kader van de Participatiewet) als onbekende klant (klant met een inkomen anders dan inkomen in het kader van de Participatiewet) worden gescreend op gebruik van gemeentelijke minimaregelingen. Daar waar geen gebruik wordt gemaakt van gemeentelijke minimaregelingen wordt klant hierop schriftelijk geattendeerd en wordt tevens schriftelijke toestemming gevraagd tot het innemen en beoordelen van een aanvraag van de regelingen waarop mogelijk recht bestaat. Waarbij ook de gegevens die nog nodig zijn voor beoordeling van recht op en uitbetaling van de regeling(en) worden opgevraagd.

Het doel van bovenstaande acties is om burgers pro-actiever te benaderen en daarmee het non-gebruik terug te dringen en het aanvraagstelsel eenvoudiger en eenduidiger te maken.

Hoogachtend,

André Willems,
Wethouder Sociale Zaken, Ouderenbeleid, Stadsbeheer, Sport & Recreatie.